

SISÄLLYS

Väestö ja maahanmuutto	2
Väestöä koskevat tilastot, ennusteet ja tutkimukset vuosille 2016–2018	2
Maahanmuuttoon liittyvät hankkeet 2016–2018.....	5
Hyvinvointi ja terveys.....	10
Väestöryhmien hyvinvoinnin tila, kehitys ja muutos	10
Hyvinvointipalvelut ja käyttäytyvyys.....	18
Hyvinvoinnin resurssit; koulutus, työ ja tulot	20
Talous ja kilpailukyky	21
Asuminen, kaupunkirakenne ja ympäristö.....	27
Kaupunkikulttuuri.....	33
Demokratia, osallisuus ja hallinto.....	35
Kokooma- ja erityisjulkaisut	37

VÄESTÖ JA MAAHANMUUTTO

Väestöä koskevat tilastot, ennusteet ja tutkimukset vuosille 2016–2018

Hanke 1. Helsingin väestö vuodenvaihteessa ja väestönmuutokset	
Kuvaus	Kerran vuodessa tuotettava tilastojulkaisu Helsingin väestöstä vuodenvaihteessa ja väestönmuutoksista edellisen vuoden aikana. Julkaisu sisältää katsaukset Helsingin väkiluvun kehitykseen, väestön demografiseen rakenteeseen sekä perheiden rakenteeseen. Lisäksi julkaisussa esitetään suur- ja peruspiireittäisiä sekä koko kaupungin taseisia tietoja syntyvyydestä, kuolleisuudesta ja muuttoliikkeestä sekä aikasarjoja eri väestönmuutostekijöistä ja niiden vaikutuksesta väestörakenteeseen.
Vastuhenkilö	Pekka Vuori
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 2. Väestönmuutosten ennakkotiedot Helsingissä ja Helsingin seudulla	
Kuvaus	Kuukausittain tuotettava tilastokatsaus, jossa kuvataan Helsingin ja Helsingin seudun väestönmuutokset ennakkotietoina. Katsaus julkaistaan mm. Helmi-intranetin Tilastot ja tutkimukset -osiossa. Aineistona käytetään Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietoja sekä Facta-kuntarekisterin väestöosan tietoja. Kuukausittaisten tilastokatsausten lisäksi aineistosta tuotetaan neljännesvuosittain Tilastoja-sarjan julkaisu Helsingin seudun väestönmuutoksista sekä kaupunginkanslian talouden seurantaraporttiin tarvittavat väestötiedot.
Vastuhenkilö	Tea Tikkanen
Aikataulu	2016–2018, kuukausittain

Hanke 3. Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste	
Kuvaus	Vuosittain laadittavat Helsingin ja Helsingin seudun pitkän aikavälin väestöennustevaihtoehdot. Alueittainen väestöennuste laaditaan kymmeneksi vuodeksi (erikseen myös ruotsinkielisestä väestöstä). Lisäksi opetusviraston tarpeisiin tuotetaan pienalueittainen versio oppilaaksiottoalueiden suunnittelua varten. Väestöennusteen laadinnassa tarvittava rakentamisen ennuste laaditaan yhteistyössä kaupunginkanslian asunto-ohjelmayksikön ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Ennustejärjestelmään kuuluu myös tilaustyönä tehtävät projektialueiden pitkän aikavälin väestöennusteet palvelujen mitoitus varten. Väestöennuste julkaistaan vuosittain Tilastoja-sarjan julkaisuna. Ennustetiedot julkaistaan myös Helmi-intranetin Tilastot ja tutkimukset -osiossa tilastotaulukkoina ja kuviopakettina.
Vastuuhenkilö	Pekka Vuori
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 4. Helsingin seudun vieraskielisen väestön ennuste	
Kuvaus	Tietokeskus sekä Espoon ja Vantaan tilasto- ja tutkimusyksiköt laativat yhdessä vieraskielisen väestön ennusteen pääkaupunkiseudun kuntiin, kehysalueelle ja koko seudulle. Ennuste laaditaan erikseen määritellyille kieliryhmille. Ennuste laaditaan kolmen vuoden välein, seuraavan kerran vuonna 2018. Ennuste julkaistaan Tilastoja-sarjassa.
Vastuuhenkilö	Pekka Vuori
Aikataulu	2018

Hanke 5. Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö	
Kuvaus	Vuosittain julkaistava kokoomatilasto Helsingin ulkomaalaistaustaisesta ja vieraskielisestä väestöstä. Sisältää tietoja mm. ulkomaalaistaustaisen ja vieraskielisen väestön rakenteesta ja väestönmuutoksista, koulutuksesta, työssäkäynnistä, asumisesta, tuloista ja hyvinvoinnista. Julkaisu perustuu pääosin Tilastokeskuksesta hankittuihin väestötietoihin. Tiedot julkaistaan Tilastoja-sarjan julkaisuna. Tilasto julkaistaan englanninkielisenä versiona nimellä Foreigners in Helsinki.
Vastuuhenkilö	Pekka Vuori
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 6. Kuolemansyynmukainen kuolleisuus Helsingissä ja muualla Suomessa

Kuvaus	Tässä hankkeessa selvitetään kuolemansyissä ilmeneviä alueellisia eroja. Vaikka helsinkiläiset ovat monen mittarin mukaan terveempiä kuin muualla maassa asuvat, heidän elinajanodotteensa on muuta maata matalampi. Tässä tutkimuksessa selvitetään tarkemmin, missä kuolemansyissä erityisesti on eroa pääkaupungin ja muun Suomen välillä. Tulokset julkaistaan tutkimusraporttina.
Vastuhenkilö	Netta Mäki
Aikataulu	2016

Hanke 7. Helsingin väestönmuutosten erityistarkastelu 2012–2016

Kuvaus	Tilastojulkaisussa kuvataan väestön ja väestönmuutosten vuositilastoa (hanke 1.) yksityiskohtaisemmin syntyvyyden, kuolleisuuden, muuttoliikkeen, avioliittojen ja avioerojen kehitystä Helsingissä viisivuotisjaksolla 2012–2016.
Vastuhenkilö	Netta Mäki
Aikataulu	2017

Hanke 8. Rakennustasoiset väestö- ja asuntokuntatiedostot

Kuvaus	Neljännesvuosittain tuotetaan rakennustasoiset väestö- ja asuntokuntatiedostot (tietoaineistot) kaupungin viranomaisten suunnittelu- ja tutkimuskäyttöön. Tietoaineistot perustuvat Facta-kuntarekisterin väestöosan tietoihin.
Vastuhenkilö	Tea Tikkanen
Aikataulu	2016–2018, neljännesvuosittain

Hanke 9. Pääkaupunkiseudun aluetasoinen väestön ja väestönmuutosten ennakkotilasto kuukausittain

Kuvaus	Tilastokeskuksen kuukausittaiseen väestön ennakkotietoaineistoon perustuen muodostetaan uusi nopeasti päivittyvä alueiden väestötieto erityisesti hallintokuntien suunnittelutarpeisiin. Tilasto julkaistaan Helmi-intranet-tilauksina. Yleispiirteisempi taulukko julkaistaan internetissä Aluesarjat-tietokannassa.
Vastuhenkilö	Pekka Vuori
Aikataulu	2016, kuukausittain (kesäkuusta 2016 alkaen)

Maahanmuuttoon liittyvät hankkeet 2016–2018

Kotouttaminen ja kotoutuminen pääkaupunkiseudulla

Hanke 10. Pääkaupunkiseudun kotouttamispolitiikat: periaatteet ja käytännöt	
Kuvaus	Hankkeessa selvitetään Helsingin, Espoon ja Vantaan kotouttamispolitiikan keskeiset periaatteet ja tavoitteet sekä niissä tapahtuneet muutokset ja kotouttamispolitiikkojen käytännön toimeenpanossa ilmenevät erot ja yhtäläisyydet. Hankkeen aineistona ovat paikallisesta kotouttamispolitiikasta kertovat asiakirjat sekä avainhenkilöiden haastattelut. Yleiskuvauksen lisäksi huomiota kiinnitetään eri hallintokunnissa tapahtuvaan kotouttamistyöhön sekä kolmannen sektorin rooliin kunnallisessa kotouttamisessa. Hankkeessa tuotetaan artikkeli, joka sisältyy vuonna 2018 julkaistavaan kotouttamisen ja kotoutumisen kokoomajulkaisuun (hanke 14).
Vastuuhenkilö	Pasi Saukkonen
Aikataulu	2016

Hanke 11. Seurantaraportti maahanmuuttajien elinoloista Helsingin kaupunginvaltuustolle	
Kuvaus	Tietokeskus laatii kerran valtuustokaudessa Helsingin kaupunginvaltuustolle seurantaraportin helsinkiläisten maahanmuuttajien elinoloista. Raportti sisältää perustiedot ulkomaista syntyperää olevien pääasiallisesta toiminnasta, asumisesta, tuloista ja koulutuksesta. Hankkeessa tuotetaan kaupunginvaltuustolle tehtävän raportin ohella artikkeli, joka sisältyy vuonna 2018 julkaistavaan kotouttamisen ja kotoutumisen kokoomajulkaisuun (hanke 14).
Vastuuhenkilö	Pasi Saukkonen
Aikataulu	2016

Hanke 12: Kotoutumista koskevat erillistutkimukset valtuustoraporttiaineiston pohjalta

Kuvaus	Vuonna 2015 toteutettiin valtakunnalliseen ATH-tutkimukseen (alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus) sisältyvä erillinen UTH-tutkimus (ulkomaista syntyperää olevien työ- ja hyvinvointitutkimus), joka antaa haastattelujen kautta tietoja työllistymisestä, koulutustaustasta, työ- ja toimintakyvystä, terveydestä ja syrjäytymiskokemuksista. Vuonna 2016 laaditaan tarkempi suunnitelma näiden, Tilastokeskuksen tuottaman aineiston sekä muiden käytävissä olevien tietoaineistojen hyödyntämisestä. Analyysin perusteella valitaan 1–2 teema-aluetta, jota analysoidaan tarkemmin. Suunnitelmaan perustuen laaditaan erillisraportteja, jotka sisällytetään vuonna 2018 julkaistavaan kotouttamisen ja kotoutumisen kokoomajulkaisuun (hanke 14).
Vastuhenkilö	Pasi Saukkonen ja Minna Salorinne
Aikataulu	2016 (työsuunnitelma), 2017–2018 (erillisraportit)

Hanke 13: Kotoutuminen pääkaupunkiseudulla: kotouttamisen tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Kuvaus	Hankkeessa tarkastellaan kotoutumisen edistymistä Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla sekä suhteutetaan kotoutumiskehitystä paikalliseen kotouttamispolitiikkaan. Hankkeen tietoperustan muodostaa Tilastokeskuksen tuottama aineisto yhdessä kaupunkien hallussa olevien muiden aineistojen kanssa. Tulokset julkaistaan vuonna 2018 valmistuvassa kokoomajulkaisussa (hanke 14).
Vastuhenkilö	Pasi Saukkonen
Aikataulu	2017–2018

Hanke 14. Kokoomajulkaisu kotouttamisesta ja kotoutumisesta pääkaupunkiseudulla

Kuvaus	Kokoomajulkaisuun kootaan tiedot tämän painopistealueen sisältämistä erillistutkimuksista ja -selvityksistä sekä keskeiset tiedot muiden painopistealueiden tärkeimmistä tuloksista (esim. maahanmuuttajien työllisyys, toinen sukupolvi). Tietojen jalostamisessa ja tulkinnassa hyödynnetään alan kansallista ja kansainvälistä tutkimuskirjallisuutta. Maahanmuuttajien kotouttamista ja kotoutumista Helsingissä verrataan muihin eurooppalaisiin kaupunkeihin kuten Tukholmaan, Kööpenhaminaan ja Amsterdamiin.
Vastuhenkilö	Pasi Saukkonen
Aikataulu	2018

Maahanmuuttajat ja Helsingin työmarkkinat

Hanke 15. Tutkimus maahanmuuttajien työllistymisen haasteista, vajaatyöllisyydestä sekä kannustinongelmista	
Kuvaus	Hanke sisältää toimeentuloriippuvuuden seurannan kvantitatiivisen jatkoanalyysin ja sen tuloksia syventävän, neljä maahanmuuttajaryhmää käsittävän kvalitatiivisen haastattelututkimuksen. Hankkeessa tuotetaan haastatteluihin pohjautuvaa tietoa myös koulutuksen ja työllisyyden vastaavuusongelmista sekä työpaikkojen kielitaitovaatimusten vaikutuksesta maahanmuuttajien rekrytointiin. Hankkeen tuloksista julkaistaan tutkimusraportti sekä tieteellisiä artikkeleita ja lyhempiä katsauksia.
Vastuuhenkilö	Anu Yijälä
Aikataulu	2016–2018

Hanke 16. Tutkimus ammattitaitoisten turvapaikanhakijoiden työmarkkinavalmiuksista	
Kuvaus	Haastattelututkimus vuosina 2015–2016 saapuneiden irakilaisien turvapaikanhakijoiden ammatillisista valmiuksista sekä kotoutumista ja työllistymistä koskevista odotuksista. Hankkeen tuloksista julkaistaan tutkimusraportti.
Vastuuhenkilö	Anu Yijälä
Aikataulu	2016

Hanke 17: Helsingin ulkomaalaistaustaiset työmarkkinoilla ja niiden reunoilla	
Kuvaus	Hankkeessa laaditaan Helsingin ulkomaalaistaustaisten työmarkkina-asemaa kuvaava tilastokatsaus Tilastokeskuksen rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston tietojen pohjalta. Aineistossa on kuvattuna ulkomaalaistaustaiset pääasiallisen toiminnan mukaan v. 2000–2014. Ulkomaalaistaustaisten määritelmä on uudistettu yhdenmukaiseksi TK:n käyttämän määritelmän kanssa. Muuttujina ovat mm. syntymätausta, ikä, sukupuoli, asuinalue peruspääpiiritasolla sekä ammatti kuntatasolla.
Vastuuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2017

Hanke 18: Kansainvälisten osaajien kiinnittyminen Suomeen ja työmarkkinoille

Kuvaus	Helsingin menestyminen kansainvälisessä kilpaillussa edellyttää onnistumista erityisosaajien houkuttelemisessa maahan ja heidän kiinnittymistään suomalaiseen yhteiskuntaan. Schengen-alueen kriisin takia on olemassa vaara, että ekspatriaatit ja kansainväliset huippuosaajat, jotka muuttavat joko emo-organisaationsa tukemana tai itsenäisesti työn perässä maahan, jäävät tarpeineen turvapaikanhakijakeskustelun varjoon. Näihin ihmisiin ja heidän perheidensä arkielämään sekä yleiseen viihtymiseen näkökohdat ovat tärkeitä mm. suomalaisyritysten pääkonttorien täällä pysymiselle. Ensimmäisessä vaiheessa tehdään kirjallisuuskatsaus, jolla karotetaan millaista tutkimusta Suomessa on tehty ja tällä hetkellä tehdään. Sen perustella arvioidaan mahdollinen jatkotutkimuksen tarve sekä laaditaan tarvittaessa jatkotutkimuksen suunnitelma ja toteuttamisaikataulu.
Vastuhenkilö	Anu Yijälä
Aikataulu	2016–2018

Maahanmuuton toinen sukupolvi

Hanke 19. Toisen sukupolven koulutus ja hyvinvointi Helsingissä

Kuvaus	Hankkeessa tarkastellaan ensimmäisen ja toisen sukupolven maahanmuuttajien koulutusta ja hyvinvointia Helsingissä sekä niissä mahdollisesti havaittavia eroja. Kyseessä on Tilastokeskuksen valtuustoaineiston jatkoanalyysi toisen sukupolven osalta. Hankkeessa hyödynnetään myös kouluterveyskyselyn tuottamaa aineistoa. Tarkastelussa hyödynnetään mahdollisesti myös PISA-tutkimuksen 2012 aineistoa sekä muita aineisto- ja tutkimuslähteitä. Hankkeen tulokset julkaistaan kotoutumisen ja kotouttamisen kokoomateoksessa 2018 (hanke 14).
Vastuhenkilö	Sanna Ranto ja Pasi Saukkonen
Aikataulu	2018

Hanke 20. Turvapaikanhakijoiden Suomeen muuton vaikutus Helsingille lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä	
Kuvaus	Hankkeessa kehitetään tilastollinen seurantajärjestelmä, jolla kuvataan turvapaikanhakijoiden määrän kehitystä sekä vaikutuksia Helsingin ja pääkaupunkiseudun väestörakenteeseen. Seuranta- järjestelmän avulla pyritään selvittämään turvapaikanhakijoiden Helsinkiin ja muualle pääkaupunkiseutuun hakeutumiseen vaikuttavat tekijät sekä arvioimaan turvapaikanhakijoiden määrän kasvun vaikutukset Helsingin palvelujärjestelmille. Järjestelmää kehitetään tiiviissä yhteistyössä maahanmuuttoviraston (Migri) kanssa.
Vastuuhenkilö	Pekka Vuori
Aikataulu	2016

HYVINVOINTI JA TERVEYS

Väestöryhmien hyvinvoinnin tila, kehitys ja muutos

Hanke 21. Helsinkiläisten hyvinvointi alueellisessa terveys- ja hyvinvointitutkimuksessa	
Kuvaus	THL:n valtakunnallisessa Alueellisessa terveys- ja hyvinvointitutkimuksessa kerätään väestöryhmittäistä seurantatietoa keskeisistä ilmiöistä, joista ei saada tietoa rekistereistä. Näitä ovat esimerkiksi asukkaiden elintavat ja kokemukset. Pääaihealueita ovat hyvinvointi, terveys, toiminta- ja työkyky, elintavat ja riskitekijät sekä palvelut. Mukana on kysymyksiä myös mm. onnellisuudesta ja tyytyväisyydestä elämään, koetusta terveydentilasta, liikunnasta ja koetusta köyhyydestä. Lisäksi 75 vuotta täyttäneiltä on kysytty tarkemmin heidän toimintakyvystään. Aineiston pohjalta tuotetaan tietoja helsinkiläisten koetusta hyvinvoinnista ja elintavoista päätöksenteon tueksi. Ensimmäinen kokoava raportti julkaistaan Tilastoja-sarjassa keväällä 2016. Tavoitteena on hyödyntää aineistoa mahdollisimman laajasti erillisissä teema-artikkeleissa ja tietopalvelussa.
Vastuuhenkilö	Elise Haapamäki
Aikataulu	2016–2018

Hanke 22. Helsinkiläisten hyvinvointierot	
Kuvaus	Hankkeessa kehitetään väestön hyvinvointieroja kuvaava vuosi-raportti, joka liitetään osaksi kaupungin taloussuunnittelun aineistoja. Keväällä 2017 valmistuu ensimmäinen raportti, joka koostetaan vuosien 2014–2015 tiedoista. Myöhemmin kehitetään kehitystä kuvaavat indikaattorit sähköisenä julkaisumuotona. Lähtökohtana ovat lainsäädännön kunnille asettamat seuranta- ja raportointivelvoitteet, kaupungin strategiaohjelma sekä hyvinvointierojen seurannan kehittämistä selvittäneen työryhmän toimenpide-ehdotukset. Vuosiraportissa tarkastellaan keskeisiä hyvinvointierojen ulottuvuuksia, kuten elämänlaatua ja osallisuutta, työtä ja toimeentuloa sekä asumista ja turvallisuutta. Raportissa kuvataan myös hyvinvointierojen kaventamiseksi tehtyjä toimenpiteitä sosiaalisen raportoinnin, kehittämisohjelmien sekä hallintokuntien tuottaman tiedon pohjalta. Tavoitteena on hyödyntää raporttia sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen jälkeen Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvissä tehtävissä. Valmistelussa hyödynnetään valtakunnallisia kehittämishankkeita, kuten sähköistä hyvinvointikertomusta. Syksyllä 2016 käynnistetään hyvinvointiraportoinnin koordinaatioverkosto, jossa ovat mukana kaikki seurannasta vastaavat virastot. Syksyllä 2016 julkaistaan tietokeskuksen työpaperi, joka käsittelee terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista pohjoismaissa.
Vastuhenkilö	Tuula Vesanen
Aikataulu	2016–2017

Hanke 23. Lasten hyvinvointi

Kuvaus	Hankkeen taustalla ovat lastensuojelulaki sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, jotka velvoittavat kuntia tuottamaan tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta. Tavoitteena on tuottaa ja koota tietoa lasten hyvinvoinnin tilasta ja kehityksestä Helsingissä tietoperustaisen hyvinvointijohtamisen tueksi. Kohderyhmänä on 0-15-vuotiaat lapset. Hyvinvointia lähestytään mahdollisimman laajasti ja huomioidaan lasten elinolot erilaisissa kasvu- ja kehitysympäristöissä sekä perheen merkitys kasvavalle lapselle. Hanketta ohjaavana tahona toimii LASU-kollegio. Työtä toteutetaan usean eri viraston yhteistyönä. Työlle kootaan virastotoimijoista muodostuva työryhmä, joka vastaa käytännön työn toteutuksesta. Vuoden 2016 aikana käynnistetään lasten hyvinvointitietotyö tarkentamalla yhteistä hyvinvointinäkemystä sekä kartoittamalla olemassa olevaa tilasto- ja tutkimustietoa lasten hyvinvoinnista. Vuonna 2016 määritellään tietotyön hyvinvointikäsitys sekä valitaan keskeisimmät indikaattorit kuvaamaan helsinkiläislasten hyvinvointia. Työ julkaistaan verkkosovelluksena.
Vastuhenkilö	Stina Högnabba ja Sanna Ranto
Aikataulu	2016–2018

Hanke 24. Nuorten hyvinvointikertomus	
Kuvaus	Hankkeen taustalla on Nuorisolain velvoite kunnille tuottaa tietoa 15–29-vuotiaiden nuorten hyvinvoinnista. Julkaistu verkkopalvelu (www.nuortenhyvinvointikertomus.fi) toimii palvelujen kehittämisen tietoperustana sekä laajemmin tiedolla johtamisen työkaluna. Nuorten hyvinvointikertomuksen nettisivustojen ja tietokannan päivitystä, kehitystä ja sisällön laadun varmistustyötä jatketaan. Vuoden aikana päivitetään indikaattoreiden taustalla olevia tilastotietoja, päivitetään tutkimusosiota ja kokemustieto-artikkeleita sekä tuotetaan blogitekstejä eri ilmiöistä. Aluesarjoissa olevien tilastojen aluenäkökulman laajentamisen teknisiä mahdollisuuksia kartoitetaan. Vuoden 2016 aikana keskitytään erityisesti kerätyn kokemustiedon hyödyntämiseen. Tietosisältöjen käyttöön sekä tiedolla johtamisen prosessiin panostetaan koulutusten, työseminaarien ja esittelyjen keinoin. Tiedon tunnetuksi tekemiseksi järjestetään keväällä 2016 seminaari helsinkiläisnuorten hyvinvoinnista sekä tarjotaan koulutusta sivuston tietojen käyttämiseen sekä aluesarjojen käytön opastusta. Vuoden aikana jatketaan jo aiemmin kerättyjen aineistojen hyödyntämistä nuorten hyvinvoinnin tilan kuvaamiseksi, tuotetaan katsaus ja tiivistelmiä nuorten hyvinvoinnin tilasta Helsingissä sekä annetaan tietopalvelua. Tutkimus ja kehitystyö toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston, nuorisoasiainkeskuksen, opetusviraston, liikuntaviraston sekä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa. Tutkimusyhteistyötä tiivistetään yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja nuorisotutkimusverkoston kanssa.
Vastuhenkilö	Stina Högnabba ja Sanna Ranto
Aikataulu	2016–2018

Hanke 25. Opiskelijoiden hyvinvointi Helsingissä

Kuvaus	Hankkeessa tarkastellaan helsinkiläisten opiskelijoiden hyvinvointia ja koulutuksen sujumista suhteessa muuhun maahan sekä analysoidaan korkeakouluopiskelijoille suunnatusta paikkatietopohjaisen kyselyaineiston perusteella mm. asumisen arvostuksia. Sakki ry ja Otus-säätiö tekivät vuonna 2015 Opiskelijoiden kaupunki -kyselytutkimuksen toisen asteen ammatillisten ja korkeasteen ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoiden elinoloista. Kyselytutkimuksessa saatiin tietoa mm. opiskelijoiden asumisesta, opiskelujen sujumisesta, terveydestä ja tulevaisuuden näkemyksistä. Aineisto on valtakunnallinen. Opiskelijan kaupunki -tutkimukseen sisältyy myös paikkatietopohjainen kysely, josta saadaan tietoa mm. nuorten asumistoiveista, turvallisuudenkokeimuksista ja asiointikäyttäytymisestä.
Vastuuhenkilö	Faris Alsu hail
Aikataulu	2016

Hanke 26. Kouluterveyskysely ja tiedon hyödyntäminen

Kuvaus	Tietokeskus toimii THL:n kouluterveyskyselyn vastuuvirastona Helsingissä. Kouluterveystulosten parempaan hyödyntämiseen on perustettu työryhmä, jossa tietokeskuksen lisäksi on jäseniä opetusvirastosta, sosiaali- ja terveysvirastosta sekä nuorisoasiainkeskuksesta. Työryhmän tehtävänä on valmistella käytännön toimintaohjeita kyselytulosten paremmalle käytölle Helsingissä. Tulosten hyödyntämisen helpottamiseksi on rakenteilla verkko-palvelu, johon viedään kyselyn aiempia tuloksia ja muuta kouluterveystutkimuksen tulosten hyödyntämiseen liittyvää materiaalia. Yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien ja THL:n kanssa tiivistetään vuoden 2017 kouluterveyskyselyn toteuttamista varten. Kouluterveyskyselyn vuoden 2013 peruskoulun aineistoa hyödynnetään nuorten ja lasten hyvinvoinnin tietotyössä.
Vastuuhenkilö	Stina Högnabba
Aikataulu	2016–2018

Hanke 27. Väestön ikärakenteen vanhenemisen vaikutukset kaupungissa	
Kuvaus	Ikääntyminen ja toimintakyvyn heikkeneminen tapahtuu eri yksilöillä eri tahtiin, mutta ikään liittyy myös valtaosalle yhteisiä piirteitä. 65 vuotta täyttäneet ovat pääosin jättäneet työelämän taakseen, mutta ovat edelleen, sairauksista huolimatta, varsin toimintakykyisiä vähintään seuraavat kymmenen vuotta. 75 vuotta täyttäneiden toimintakyky alkaa heiketä ja kun 85 vuoden raja on saavutettu, on hoidon tarve selvästi kasvanut. Hankkeessa tarkastellaan keskeisiä aihepiirejä eri ikäryhmien elinolojen ja elintapojen kannalta. Lisäksi tarkastellaan kaupungin ikärakenteen vanhenemisen merkitystä kaupunkirakenteen ja palvelurakenteen kannalta. Hankkeen tuotokset julkaistaan Tilastoja-sarjassa vuonna 2016.
Vastuhenkilö	Sini Askelo
Aikataulu	2016

Hanke 28. Mitä tiedämme 65 vuotta täyttäneistä helsinkiläisistä?	
Kuvaus	Hankkeessa kootaan yhteen tietoja helsinkiläisten 65 vuotta täyttäneiden määrästä, alueittaisesta jakautumisesta ja elinoloista Stadin ikäohjelman seurantaan varten. Tulokset julkaistaan verkkokulkaisuna.
Vastuhenkilö	Sini Askelo
Aikataulu	2016

Hanke 29. Lastenhoitojärjestelyt helsinkiläisissä lapsiperheissä 2010-luvulla (HELA)

Kuvaus	Kelan tutkimusosaston, tietokeskuksen ja varhaiskasvatusviraston yhteisessä tutkimushankkeessa muodostetaan yhteistilasto varhaiskasvatusviraston päivähoidon tilastoista ja Kelan etuustilastoista. Yhteistilastoon liitetään myös perheiden taustamuuttujia muista rekistereistä. Tutkimuksen tavoitteena on luoda kokonaiskuva varhaiskasvatuspalvelujen käytöstä lapsi- ja perhetasolla, vastata syventäviin tutkimuskysymyksiin (mm. pienten lasten vanhempien työllisyys), kehittää mikrosimulointimallinnusta varhaiskasvatukseen sekä tukea varhaiskasvatuksen tilastoinnin kehittämistä. Hankkeen päävastuu on Kelan tutkimusosastolla. Hanke on mukana kahdessa Suomen akatemian Strategisen neuvoston haussa rahoitusta saaneessa tutkimuskonsortiossa, Eriarvoisuuden torjuminen niukkuuden aikana (TY) ja Työ, tasa-arvo ja julkisen vallan politiikka (TAY). Hankkeesta tuotetaan raportti Tilastoja-sarjaan. Lisäksi hankkeessa tuotetaan erillisiä artikkeleita vuosina 2017–2018
Vastuhenkilö	Sanna Ranto
Aikataulu	2016–2018

Hanke 30. Yksin Helsingissä

Kuvaus	Yksin asuminen on yleistynyt nopeasti erityisesti kaupungeissa ja joka toinen asuntokunta Helsingissä on yksinasuvia. Yksinasuvat eivät kuitenkaan ole yhdenmukainen ryhmä, vaan esimerkiksi nuorilla ja iäkkäillä, leskillä, omasta halustaan ja tahtomattaan yksin asuvilla elämäntilanteet voivat vaihdella suuresti. Yksin kaupungissa -teemaa tarkastellaan kirjahankkeessa eri näkökulmista, kuten hyvinvoinnin, palvelujen käytön, elämäntyylien ja muutto liikkeen kautta.
Vastuhenkilö	Jenni Väliniemi-Laurson
Aikataulu	2016

Hanke 31. Helsingin kaupungin turvallisuustutkimus 2015	
Kuvaus	Kyselytutkimus on toteutettu kolmen vuoden välein vuodesta 2003 lähtien. Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Helsingin kaupungin tietokeskuksen, kaupunginkanslian turvallisuus- ja valmiusyksikön sekä Helsingin poliisilaitoksen kanssa. Kyselyn keskeinen tehtävä on tuottaa tietoa asukkaiden koetusta turvallisuudesta ja helsinkiläisten joutumisesta rikosten kohteeksi. Vuoden 2015 kyselyn kohderyhmänä ovat kaikki 15–74-vuotiaat helsinkiläiset. Kysely on nyt kohdistettu ensimmäistä kertaa myös vieraskieliselle väestölle. Hankkeen tuloksista laaditaan tutkimusraportti. Lisäksi tuloksia julkaistaan artikkelimuodossa Kvartti-julkaisussa sekä blogikirjoituksina.
Vastuuhenkilö	Vesa Keskinen
Aikataulu	2016

Hanke 32. Sosiaalinen raportointi	
Kuvaus	Sosiaali- ja terveysviraston kärkihankkeella tuotetaan sosiaalisen raportoinnin menetelmällä työntekijöiden kokemustietoa asiakasrajapinnoista. Vuonna 2015–2016 työmenetelmää pilotoidaan mm. aikuissosiaalityössä, lastensuojelussa, vammaistyössä ja työkykyselityksessä. Laadullista tietoa ryhmitellään teemoittain ja käsitellään palveluja kehittävien tahojen ja päättäjien kanssa. Sosiaalinen raportointi on osa terveys- ja hyvinvointierojen vähentämiseen tähtäävää tiedolla johtamista. Tavoitteena on saada sosiaalisella raportoinnilla tuotettu tieto osaksi sosiaali- ja terveysviraston tiedolla johtamisen käytäntöjä sekä osaksi seuraavan strategiakauden suunnittelua. Tietokeskus toimii kumppanina kehitystyössä tilasto- ja tutkimustiedon tuottajana sekä ohjausryhmän jäsenyydessä. Tavoitteena on täydentää laadullista kokemustietoa tilasto- ja tutkimustiedolla eheäksi kokonaisuudeksi. Sosiaalisen raportoinnin tietoaineistoja on esillä työlle luodulla verkkosivustolla. Vuoden aikana luodaan työkäytäntöjä tiedon raportoimiselle myös valtuustoraportointiin sekä laajemmin kaupungin hyvinvointiraportointiin. Tuloksista julkaistaan tutkimusraportti sosiaali- ja terveysviraston tutkimuksia-sarjassa sekä koosteita verkkosivuilla.
Vastuuhenkilö	Stina Högnabba
Aikataulu	2016

Hanke 33. Kelan etuudet alueittain

Kuvaus	Tietokeskus tilaa Kelalta tietoja Kelan etuuksien käytöstä Helsingissä alueittain säännöllisesti. Joka toinen vuosi tilataan tilasto sairastavuus- ja kansantauti-indekseistä peruspiireittäin ja neljän vuoden välein kattavammin tilastoja Kelan etuuksista. Vuonna 2016 laaditaan tilastojulkaisu sairastavuus- ja kansantauti-indekseistä Helsingissä ja peruspiireittäin vuonna 2015 sekä tilastopaketti Helmi-intraan.
Vastuhenkilö	Hanna Ahlgren-Leinvuo
Aikataulu	2016–

Hanke 34. Helsingin kaupungin työtapaturmat

Kuvaus	Vuosittain tehtävä tilastoraportti Helsingin kaupungin henkilöstön työtapaturmista. Raportti tehdään kaupunginkanslian henkilöstöosaston työhyvinvoinnin tilauksesta.
Vastuhenkilö	Hanna Ahlgren-Leinvuo
Aikataulu	2016

Hyvinvointipalvelut ja käyttäytyvyys

Hanke 35. Kuusikkovertailut

Kuvaus	Hankkeessa vertaillaan Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen ja Oulun kaupunkien sosiaali- ja terveystalvuuja sekä varhaiskasvatuksen palveluja. Vertailuja on tehty vuodesta 1994 alkaen. Hankkeessa valmistuu vuosittain kahdeksan tilastoraporttia lasten päivähoidon, lastensuojelun, toimeentulotuen, päihdehuollon, vammaispaalvelujen, kehitysvammahuollon, vanhuspaalvelujen sekä vuorovuosiin joko aikuissosiaalityön tai työllistämisen palveluista. Tilastoraportteihin kootaan tietoja palvelujen asiakasmääristä, suoritteista, kustannuksista sekä henkilöstömääristä. Työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien asiantuntijatyöryhmien kanssa.
Vastuhenkilö	Hanna Ahlgren-Leinvuo ja Anssi Vartiainen
Aikataulu	2016–2018

Hanke 36. Kuntapalvelututkimus 2016	
Kuvaus	Helsinki on osallistunut vuodesta 1983 lähtien noin neljän vuoden välein toteutettavaan kunta- ja kaupunkipalvelututkimukseen. Edellinen tehtiin vuonna 2012. Tutkimuksen kohderyhmänä on 18–79-vuotias väestö ja otoskoko on n. 4 000. Vuoden 2016 aineiston keruu sijoittuu keväälle. Tutkimus antaa laajan kuvan kaupunkilaisten tyytyväisyydestä julkisiin palveluihin jota aineistojen ajallinen vertailtu syventää. Hankkeen tulokset julkaistaan Tutkimuskatsauksia-sarjassa sekä Kvartti-julkaisussa.
Vastuhenkilö	Vesa Keskinen
Aikataulu	2016–2017

Hanke 37. Palvelusetelitutkimus	
Kuvaus	Sosiaali- ja terveydenhuollossa on otettu käyttöön kuntien itse tuottamien palveluiden rinnalla palveluseteleitä, joilla henkilö voi hankkia kunnan hyväksymiä yksityisten tuottajien tai järjestöjen palveluita. Palvelusetelin tavoitteena on lisätä asiakkaan valinnanmahdollisuuksia. Tutkimushankkeessa tietokeskuksen tehtävänä on rekisteritutkimuksella selvittää, onko sosiaali- ja terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen palvelusetelikäytännöillä eriarvoistavia vaikutuksia. Aineistona on sosiaali- ja terveysviraston asiakasrekistereistä poimitut tiedot vuosina 2013–2014 palvelusetelin saaneista ja verrokkiryhmänä samaa palvelua kunnan itse tuottamana palveluna saaneista. Tiedot yhdistetään Tilastokeskuksessa tulo- ja sosioekonomista asemaa koskeviin tietoihin. Hankkeeseen kuuluu myös tietokeskuksen vuonna 2015 toteuttama asiakaskysely ja henkilöstöhaastattelut sekä opinnäytetyönä tehty tutkimus palvelusetelikäytännön hallinnollisista kustannuksista. Lisäksi sosiaali- ja terveysvirasto hankkii tutkimuksen, jolla selvitetään potilastietojen perusteella, saavatko kunnallisen palvelun ja palvelusetelin käyttäjät laadullisesti samantasoista palvelua. Hankkeen osaraporttien pohjalta koottava loppuraportti viedään kaupunginvaltuustolle vuoden 2016 lopulla.
Vastuhenkilö	Pekka Borg
Aikataulu	2016

Hyvinvoinnin resurssit; koulutus, työ ja tulot

Hanke 38. Nuorten työttömyys Helsingissä 2015 – selvitys Respan nuorista	
Kuvaus	Respa on Helsingin kaupungin työllisyyshanke, jonka asiakkaina ovat yli kolme kuukautta työttömänä olleet helsinkiläiset nuoret. Nuoret saavat Respassa yksilöllistä uravalmennusta, sekä tukea koulutukseen hakeutumiseen, työnhakuun ja työllistymiseen. Selvityshankkeessa laaditaan tilastollinen kuvaus Respan asiakasprofiileista. Hankkeen tuloksista julkaistaan työpaperi.
Vastuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2016

Hanke 39. Työttömät alueittain Helsingissä	
Kuvaus	Säännöllisesti vuosittain laadittava tilastojulkaisu, joka sisältää kuvailevaa tilastotietoa työttömistä ja pitkäaikaistyöttömistä Helsingissä kuntatasolla sekä suur- että peruspiiritasolla. Muuttujina ovat mm. ikä, sukupuoli, koulutustausta ja työttömyyden kesto. Aineisto sisältää myös osa-alueen tiedot, joita ei kuitenkaan julkaista, vaan joita hyödynnetään tietopalvelussa ja erilliselviksissä.
Vastuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 40. Helsingissä työttömyys kuukausittain TEM:n tietojen mukaan	
Kuvaus	Säännöllisesti kuukausittain laadittava tilastokuvaus, jossa raportoidaan Helsingin työttömyyskehitys edellisen kuukauden aikana verrattuna vuoden takaiseen. Tiedot julkaistaan taulukkoina Helmi-intrassa.
Vastuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2016

TALOUS JA KILPAILUKYKY

Hanke 41. Työmarkkinat Helsingissä	
Kuvaus	Säännöllisesti vuosittain laadittava tilastojulkaisu, jossa on tieto- ja Helsingin työpaikkarakenteesta, helsinkiläisistä työllisistä sekä työmatkaliikenteestä. Muuttujina käytetään mm. ikää, sukupuolta, koulutustaustaa ja toimialaa. Aineistona käytetään tietokeskuksen tilaamaa erillistulostusta Tilastokeskuksen otospohjaisesta työvoimatutkimuksesta. Tilaus on laadittu yhteistyössä Espoon, Vantaan, HSY:n, Kaupunkitutkimus TA Oy:n sekä Uudenmaan liiton kanssa. Aineisto saadaan neljännesvuosittain. Julkaisun tiedot pohjautuvat vuosikeskiarvotietoon. Aineistossa erityisarvo on tiedon ajantasaisuus verrattuna rekisteritietoon perustuvaan työssäkäyntitilastoon. Työvoimatutkimuksen tietoa voidaan hyödyntää myös lähitulevaisuuden muutosten ennakkoinnissa.
Vastuuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 42. Yritystoiminta Helsingissä	
Kuvaus	Kerran vuodessa tuotettava Tilastoja-sarjan julkaisu, jossa kuvataan yritysten määrää, henkilöstömäärää ja liikevaihtoa ja niiden kehitystä taustamuuttujina mm. toimiala, yrityksen kokoluokka ja ulkomaalaisomistus. Aineistona käytetään Tilastokeskuksen yritysrekisteristä tuotettuja erillistulostuksia.
Vastuuhenkilö	Ari Jaakola
Aikataulu	2016

Hanke 43. Koulutuksesta työmarkkinoille

Kuvaus	Hankkeessa kuvataan tutkinnon suorittaneiden sijoittumista työmarkkinoille. Raporttisarjassa tarkastellaan sitä, minkälaisiin ammatteihin oppilaitoksista valmistuneet ovat sijoittuneet. Lisäksi tarkastellaan sitä, millainen ammattijakauma eri tutkinnon suorittaneilla on, kun sitä verrataan vastaavan tasoihin muhin tutkintoihin. Tarkastelun kohteena on myös se, kuinka eri koulutuksen hankkineet poikkeavat kaikista muista koulutetuista äidinkielen, sukupuolen, iän, työnantajasektorin ja työmarkkina-aseman suhteen. Raporttisarjassa julkaistaan vuonna 2016 kaikkiaan yksitoista tutkimuskatsausta.
Vastuhenkilö	Seppo Montén
Aikataulu	2016

Hanke 44. Väestön koulutusrakenne Helsingissä

Kuvaus	Vuosittainen tilastoseuranta väestön koulutusrakenteen kehityksestä Helsingissä. Tiedot julkaistaan Tilastoja-sarjassa.
Vastuhenkilö	Sanna Ranto
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 45. Koulutuksesta valmistuneiden sijoittuminen työelämään

Kuvaus	Tilastojulkaisu, jossa tarkastellaan Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla ammattiin valmistuneiden työllistymistä ja työllistymisen muutoksia ajassa. Tarkastelussa ovat ammatilliselta toiselta asteelta, ammattikorkeakouluista ja yliopistoista valmistuneet koulutusaloittain, ja tarkastelun kohteena valmistumiskohorttien työllistymis- ja työttömyysseuranta neljä vuotta valmistumisen jälkeen. Lisäksi tarkastelu sisältää työllisyysalueiden vertailun koulutusalueiden mukaan, työnantajasektorit ja yrittäjyyden sekä koulutuksesta valmistuneiden tulotietovertailua. Vastaavia tietoja on julkaistu aiemmin vuonna 2010.
Vastuhenkilö	Sanna Ranto
Aikataulu	2016

Hanke 46. Korkea-asteen koulutus Helsingissä	
Kuvaus	Tilastojulkaisu, jossa tarkastellaan korkea-asteen koulutuksessa olevia opiskelijoita Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Tarkastelun kohteena ovat ammattikorkeakoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa olevien opiskelijoiden määrän kehitys viime vuosina verrattuna muuhun maahan, koulutukseen osallistuvuuden erot kotikunnan ja äidinkielen mukaan sekä opintotuen ja -velan käyttö opintojen rahoituksessa.
Vastuuhenkilö	Sanna Ranto
Aikataulu	2016

Hanke 47. Alueellisen tulonjakoaineiston analyysi	
Kuvaus	Tietokeskukseen on hankittu Tilastokeskuksesta laaja alueellinen ja vuosittain päivittyvä tulonjakoaineisto, joka kuvaa asuntokuntien tuloja alueittain pääkaupunkiseudulla ja Helsingin seudulla. Aineiston pohjalta tuotetaan tuloryhmiä, tuloeroja ja niiden kehitystä kuvaava tilastojulkaisu. Lisäksi aineistoa hyödynnetään erilaisissa erillisselvityksissä (kuten Yksin Helsingissä -hankkeessa, hanke 30)
Vastuuhenkilö	Leena Hietaniemi
Aikataulu	2017–2018

Hanke 48. Asuntokuntien tulot ja tulojen rakenteen kehitys Helsingissä	
Kuvaus	Hankkeessa tarkastellaan tulonjakoa ja sen kehitystä Helsingissä suurpiireittäin keskittymällä eri tuloryhmien alueelliseen jakautumiseen ja kehitykseen vuodesta 1995 alkaen. Tulojen rakennetta voidaan tarkastella myös perhetyypeittäin sekä alueittain. Hankkeen tulokset raportoidaan Tilastoja-sarjassa. Vastaava julkaisu on laadittu aiemmin vuonna 2010.
Vastuuhenkilö	Leena Hietaniemi
Aikataulu	2016

Hanke 49. Työllisyys ja työttömyys Helsingissä neljännesvuosittain

Kuvaus	Neljä kertaa vuodessa laadittava tilastokatsaus, joka sisältää kuvailevaa tilastotietoa Helsingin tuoreimmasta työpaikkakehityksestä, työllisistä sekä työttömyydestä. Katsauksessa käytetään kahta ajantasaista tilastotietoa sisältävää tietoaaineistoa: Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen neljännesvuositietoa sekä TEM:n työnvälitystilastojen kuukausitason tietoa.
Vastuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2016–2018, neljännesvuosittain

Hanke 50. Innovaatiotoiminta Helsingin seudulla

Kuvaus	Tilastojulkaisu jossa tarkastellaan innovaatiotoimintaa ja tehdään vertaillaan Helsingin seutua kansainvälisesti.
Vastuhenkilö	Sanna Ranto
Aikataulu	2017

Hanke 51. Ammatit Helsingissä 2014

Kuvaus	Säännöllisesti kahden vuoden välein laadittava tilastojulkaisu, joka sisältää kuvailevaa tilastotietoa Helsingin työpaikkojen ammattirakenteesta, helsinkiläisten työllisten ammasteista sekä työmatkaliikenteestä ammattien näkökulmasta. Muuttujissa on mukana mm. työllisten asuinalue, työpaikan sijainti, ikä, sukupuoli, koulutustausta, toimiala, työnantajasektori sekä ammattiluokitus 4-numerotasolla. Aineistona käytetään tietokeskuksen tilaamaa Tilastokeskuksen tuottamaa erillistulostusta rekisteripohjaisesta työssäkäyntitilastosta. Aineisto kuvaa joulukuun lopun 2014 tilannetta. Tilaus on laadittu yhteistyössä Espoon ja Vantaan kanssa. Kuntatasoisen tiedon lisäksi osa tiedoista on peruspiiratasolla. Aineistossa on taulukko ulkomaalaistaustaisten ammasteista kuntatasolla. Aineistoa hyödynnetään myös tietopalvelussa ja erilliselvityksissä.
Vastuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2017

Hanke 52. Yrittäjyyden ja palkkatyön välissä – tietoaistohanke	
Kuvaus	Hankkeessa selvitetään mahdollisuuksia palkkatyön ja yrittäjyyden välimuotoja koskevan tilastoaineiston muodostamiseen. Hankkeen taustalla on työmarkkinoiden ja yrittäjyyden muutokset (esimerkiksi yksinyrittäjyyden, itsensä työllistämisen, freelancer-työn ja osuuskuntien asema työmarkkina- ja yrityskentässä).
Vastuuhenkilö	Minna Salorinne
Aikataulu	2017

Hanke 53. Helsingin ja suurten kaupunkien talousarvioihin ja tilinpäätöksiin liittyvät tarkastelut	
Kuvaus	Vuosittain laaditaan julkaisut kymmenen suurimman kaupungin talousarvioista ja tilinpäätöksistä. Lisäksi analysoidaan tarvittaessa verotulojen kehitystä joko erillisjulkaisuissa tai em. vuosittaisissa tarkasteluissa.
Vastuuhenkilö	Katja Vilkama
Aikataulu	2016–2018

Hanke 54. Helsingin seudun suunnat	
Kuvaus	Helsingin seudun suunnat on neljännesvuosiaineistoon perustuva, nopeiden indikaattoreiden kokoelma. Aihealueina ovat alue-talous, asunto- ja toimitilamarkkinat, hyvinvointi, liikenne ja ympäristö, työmarkkinat ja väestö. Sekä neljä kertaa vuodessa ilmestyvä painettu julkaisu että internetissä käytössä oleva sähköinen jakelujärjestelmä koostuu lyhyistä analyysiteksteistä ja kuvioista.
Vastuuhenkilö	Aino Hiekkavuo ja Leena Hietaniemi
Aikataulu	2016–2018, neljännesvuosittain

Hanke 55. Yksityishenkilöiden tulot ja verot Helsingissä

Kuvaus	Vuosittain laadittava tilastojulkaisu, jossa kuvataan helsinkiläisten tuloja ja veroja sekä veroluonteisia maksuja sekä niiden kehitystä viime vuosina.
Vastuuhenkilö	Leena Hietaniemi
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 56. Toimitilamarkkinat Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla

Kuvaus	Vuosittain laadittava tilastojulkaisu, jossa kuvataan toimitilamarkkinoiden kehitystä Helsingissä ja Helsingin seudulla. Julkaisu sisältää myös katsauksen vuosittain vaihtuvaan erityisteemaan. Vuoden 2016 julkaisussa tarkastellaan muuttuvan työn vaikutuksia toimistotilatarpeisiin.
Vastuuhenkilö	Leena Hietaniemi
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

ASUMINEN, KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ

Hanke 57. Täydennysrakentamisen vaikutukset	
Kuvaus	Helsinki on maantieteellisesti ja maankäytöllisesti haastava kaupunki. Kaupungin keskusta on sijoittunut kapealle niemelle, jonka takia käytettävissä olevaa maata on hyvin niukasti tarjolla lähellä keskustaa. Rakennusten korkeutta rajoittava sääntely lisää edelleen tätä niukkuutta. Tulevaisuudessa rakentaminen tulee yhä enemmän keskittymään jo rakennetuille alueille. Päätöksenteon tueksi tulisikin selvittää mitä erilaiset täydennysrakentamisprojektit (perinteinen täydennysrakentaminen, paremmat liikenneyhteydet ja sillat keskustaan yms.) vaikuttavat ympäristöönsä. Aiheeseen liittyy vahva NIMBY-ilmiö ja alueiden asukkaat perinteisesti vastustavat lähes kaikkea rakentamista omalla asuinalueellaan. Todellisista vaikutuksista ei ole juurikaan käytössä tutkimustietoa, johon rakentamispäätöksissä ja suunnittelussa voitaisiin nojata. Tutkimushankkeessa selvitetään täydennysrakentamisen vaikutuksia mm. naapuruston hintatasoon sekä asukasrakenteeseen. Tutkimushankeen tulokset raportoidaan tietokeskuksen Työpapereita-sarjassa. Lisäksi laaditaan tieteellinen artikkeli sekä Kvartti-artikkeli.
Vastuuhenkilö	Oskari Harjunen
Aikataulu	2016–2017

Hanke 58. Environmental conditions and vascular plant vegetation on biotopes Lauttasaari suburb of Helsinki	
Kuvaus	Empiirinen luonnontieteellinen kasvillisuustutkimus kasvupaikkojen lajistosta, ympäristö-olosuhteista ja niiden eroista Lauttasaarella. Vuoteen 2009 mennessä kerätty aineisto analysoidaan ja tuloksista laadittava artikkelikäsikirjoitus valmistuu vuonna 2016. Artikkelin pyritään julkaisemaan kansainvälisessä kasviekologian tiedesarjassa.
Vastuuhenkilö	Inkeri Vähä-Piikkiö
Aikataulu	2016

Hanke 59. The structure and quality vascular plant communities on urban biotopes in Helsinki

Kuvaus	Empiiriseen kasvillisuusaineistoon perustuva kasvupaikkojen kasviekologinen peruskuvauk, jota ei mistään Suomesta, eikä Helsingistä ole vielä tehty. Tavoitteena kuvaus, joka voisi toimia pohjana yleistysmallille, jolla koko Helsingin kasvupaikasto voitaisiin mallittaa ensi kerran. Hankkeessa tuotetaan useita kansainvälisten tiedesarjojen artikkeleita.
Vastuhenkilö	Inkeri Vähä-Piikkiö
Aikataulu	2016–2018

Hanke 60. Asunnottomille suunnattujen asuntoloiden ulkoisvaikutukset Helsingin seudulla

Kuvaus	Sosiaalisen sekoittamisen kulttuuri on Helsingissä hyvin vahva, minkä takia myös asunnottomille suunnattuja asuntoloita on perustettu ympäri kaupunkia – myös kantakaupunkiin (asunnottomien asuntoloihin kuitenkin liittyy vahva NIMBY- ilmiö). Asuntoloiden perustaminen on kohdannut kovaa vastustusta. Äänekkäät vastustajat ovat arvioineet, että asunnottomien asuntolat aiheuttavat huomattavia negatiivisia ulkoisvaikutuksia naapurustoissa. Toisaalta monet alueella asuvat ovat myös kokeneet, ettei asunto-loista ole haittaa. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, aiheuttaako asunnottomille suunnattujen asuntoloiden perustaminen ulkoisvaikutuksia niiden naapurustoissa. Ulkoisvaikutuksia mallinnetaan empiirisesti käyttäen hyväksi asuntojen hintatietoja sekä poliisin hälytystilastoja. Tulokset julkaistaan Työpapereita-sarjassa, kansainvälisessä tiedelehdessä sekä Kvartti-julkaisussa.
Vastuhenkilö	Oskari Harjunen
Aikataulu	2016

Hanke 61. Helsingin asuin- ja toimitilarakentamisen seuranta

Kuvaus	Neljännesvuosittain julkaistavat rakentamisen tilastot kuvaavat rakentamisen vuosittaista kehitystä ja rakennustuotannon muutoksia ja painotuksia. Tiedot perustuvat Facta-kuntarekisterin rakennusosan tietoihin. Tilastotuotannon ohessa ohjelmakaudella uudistetaan julkaisun ja tilastojen tuotantojärjestelmä.
Vastuhenkilö	Eija Rauniomaa
Aikataulu	2016–2018, neljännesvuosittain

Hanke 62. Kaupungin vuokra-asunnot ja asumisen indikaattorit asukasvalinnan tueksi	
Kuvaus	Helsingin kaupungin asunnonvälityksen strategisena tavoitteena on tasapainottaa haasteellisten kaupungin vuokratalojen asukasrakenteita ja seurata samalla asuinyhteisöjen kehitystä. Tavoitteena on, että vieraskielisten ja huono-osaisten keskittyminen samoille alueille torjutaan. Kiinteistöviraston asunto-osasto ja tietokeskus toteuttavat yhdessä indikaattorit, joiden avulla voidaan seurata kaupungin vuokratalojen (Helsingin kaupungin asunnot Oy) asukasrakenteen kehitystä ja hyvinvointia. Hanke sisältää Koki-rajapinnan ja Factan tietojen vertailun ja tarvittaessa tietojen korjaamisen sekä aineiston muodostamisen ja indikaattorien suunnittelun ja toteutuksen. Hankkeen tuloksena tuotetaan Asumisen indikaattorit –tietoaineisto kiinteistöviraston asunto-osaston asukasvalinnan tueksi.
Vastuhenkilö	Eija Rauniomaa
Aikataulu	2016

Hanke 63. Kaupungin vuokra-asunnot ja niiden asukkaat

Kuvaus	Kaupungin vuokra-asunnoista ja niiden asukkaista käydään ajoittain paljon keskustelua, alueellinen eriytyminen ja sosiaalisen vuokra-asuntokannan vaikutus aluekuvaan puhuttavat. Keskusteluaiheesta riippuen suhtautuminen kaupungin vuokrataloihin vaihtelee niitä vieroksuvasta niiden merkitystä korostavaan. Esimerkiksi monille lapsiperheille tarjoutuu kaupungin vuokra-asunnoista edullinen asumismuoto. Kaupungin vuokra-asuntojen asukasvalinnassa onkin pyrkimyksenä taata monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne sekä turvata eri väestöryhmien mahdollisuus asua kaupungissa. Tässä tutkimuksessa tarkastellaan tavanomaisen asunnonjaon piiriin kuuluvia kaupungin vuokra-asuntoja ja niiden asukkaita useiden eri tekijöiden suhteen. Aihetta lähestytään sekä tilastojen valossa että tutkimuksellisella otteella. Asuntokantaa tarkastellaan erityisesti valmistumisvuoden, talotyyppin, huoneistotyyppin ja huoneiston koon mukaan. Asukkaita ja asuntokuntia puolestaan tarkastellaan mm. seuraavien tekijöiden suhteen: ikärakenne, asuntokunnan koko, asuntokuntatyyppi, kieli, toimeentulotuen asiakkuus, asumistuen saanti, tulot, pääasiallinen toiminta, maahanmuuttovuosi, asuntoon muuttoaika ja edellinen asuinpaikka. Lisäksi häätöjen määriä, jotka ovat aineistossa kirjattuna alueyhtiöittäin, tutkitaan eri taustatekijöiden valossa. Asumistyytyväisyyttä ja siinä ilmeneviä eroja kaupungin vuokratalojen ja -alueiden välillä selvitetään erillisellä asukaskyselyllä kaupungin vuokratalojen asukkaille. Hanke toteutetaan osin Tilastokeskuksen tutkijapalvelussa.
Vastuhenkilö	Eija Rauniomaa
Aikataulu	2017–2018

Hanke 64. Osakeasuntojen hinnat Helsingissä neljännesvuosittain

Kuvaus	Kyseessä on neljännesvuosittain tuotettava tilastojulkaisu asuntojen hinnoista Helsingissä ja niiden muutoksista. Myös julkaisua kehitetään.
Vastuhenkilö	Netta Mäki
Aikataulu	2016–2018, neljännesvuosittain

Hanke 65. Osakeasuntojen hinnat Helsingissä postinumeroalueittain	
Kuvaus	Kyseessä on kerran vuodessa tuotettava tilastojulkaisu asuntojen hinnoista postinumeroittain Helsingissä ja niiden muutoksista sekä julkaisun kehittäminen.
Vastuuhenkilö	Netta Mäki
Aikataulu	2016-2018, vuosittain

Hanke 66. Asuntojen vuokrat Helsingissä neljännesvuosittain	
Kuvaus	Neljännesvuosittainen tilastojulkaisu, jossa kuvataan asuntojen vuokria ja niiden muutoksia Helsingissä. Lisäksi hankkeessa kehitetään ja uudistetaan julkaisun sisältöä.
Vastuuhenkilö	Netta Mäki
Aikataulu	2016–2018, neljännesvuosittain

Hanke 67. Asuntojen vuokrat Helsingissä	
Kuvaus	Vuosittain tilastojulkaisu, jossa kuvataan asuntojen vuokria ja niiden muutoksia Helsingissä. Lisäksi hankkeessa kehitetään ja uudistetaan julkaisun sisältöä.
Vastuuhenkilö	Netta Mäki
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 68. Lapsiperheet kantakaupungissa

Kuvaus	Aiemmasta kehityksestä poiketen, viime vuosina kantakaupungin alueelle on hakeutunut ja jäänyt aiempaa enemmän lapsiperheitä. Useilla kantakaupungin alueella alle seitsemänvuotiaita asuu nyt yli puolet enemmän kuin ilmiön alettua vuonna 2002. Ilmiö on yllättänyt ja jossain määrin myös ruuhkauttanut keskusta-alueiden päiväkoteja ja kouluja. Mistä tässä ilmiössä on oikeastaan kysymys? Mikä merkitys esimerkiksi työelämän muutoksilla, työelämän ja perheen yhteensovittamisella, kouluilla ja päiväkodeilla, polarisoituvilla asunto-markkinoilla tai urbaanin elämäntavan renessanssilla on? Vastauksia haetaan haastattelemalla kantakaupunkiin viime vuosina muuttaneita ja sinne jääneitä lapsiperheitä kahdella Helsingin kantakaupungin asuinalueella. Hankkeen tulokset auttavat jatkossa mm. paremmin ennakoimaan päiväkotien ja koulujen oppilaspaikkatarvetta.
Vastuuhenkilö	Ari Niska
Aikataulu	2016

Hanke 69. Helsingin kouluille suunnattujen positiivisen erityiskohtelun laskentamallien päivittäminen

Kuvaus	Hankkeessa päivitetään opetusviraston positiivisen erityiskohtelun laskentamallit.
Vastuuhenkilö	Oskari Harjunen
Aikataulu	2016

KAUPUNKIKULTTUURI

Hanke 70. Urbaani elämäntapa Helsingissä 2016	
Kuvaus	Hanke on jatkoa ”Urbaani elämäntapa 2010-luvun Helsingissä” hankkeelle. Hankkeessa kerättiin laaja kyselyaineisto, joka käsittelee helsinkiläisten asuinympäristöön, kuluttamiseen, vapaa-aikaan ja ruokamakuun liittyviä näkemyksiä. Uusina teemoina vuoden 2016 kyselyssä ovat ostospaikat, vertaiskauppa ja kulttuuri. Vertailukelpoisuuden vuoksi kyselyn runko on samanlainen aiemman kyselyn kanssa. Joiltakin osin kyselyä on kuitenkin muutettu ajankohtaisemmaksi. Tavoitteena on, että kysely voitaisiin toistaa tasaisin väliajoin. Tutkimuksen avulla kerätään tietoa erilaisista tavoista elää kaupungissa. Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Turun yliopiston Sosiaalitieteiden laitoksen taloussosiologian oppiaineen kanssa.
Vastuuhenkilö	Pekka Mustonen
Aikataulu	2016–2018

Hanke 71. Helsingin kiinnostavuus – brändityön mittarit	
Kuvaus	Helsingille on juuri luotu uusi brändikonsepti ja markkinointistrategia. Brändin mukaan Helsinki on vuonna 2020 vaikuttavien ihmisten, tekojen ja kohtaamisten kaupunki. Toisaalta kaupunkimarkkinoinnin tavoitteina on rakentaa tulevaisuuskuvaa ja vahvistaa paikallisyhteisöä, kasvattaa tunnettua ja vetovoimaa, parantaa Helsingin elämys- ja palvelutarjonnan löydettävyyttä ja houkuttelevuutta ja näiden lisäksi vauhdittaa Helsinki-brändiä tukevia tekoja. Näiden tavoitteiden pohjalta sekä brändihankkeen että markkinointistrategian onnistumisen arvioimiseen ollaan kehittämässä mittareita, jotka tulevat koostumaan mielikuvamittareista, toimintaa ohjaavista mittareista ja vaikuttavuusmittareista. Hankkeen alkuvaiheessa valitaan ja muotoillaan sopivat mittarit ja selvitetään tiedonkeruumenetelmät. Jatkossa pääpaino on seurannalla ja tulosten jatkuvalla analysoinnilla. Hankkeesta vastaa kaupunginkanslia. Tietokeskuksella on hankkeessa asiantuntijarooli.
Vastuuhenkilö	Pekka Mustonen
Aikataulu	2016–2018

Hanke 72. Kulttuurin ja liikunnan harrastaminen

Kuvaus	Hankkeessa hyödynnetään vuoden 2016 kuntapalvelututkimukseen Helsingin lisäkysymyksiin saatuja vastauksia koskien liikunnan harrastamista sekä erilaisiin kulttuuritilaisuuksiin osallistumista. Ajallista vertailua tehdään vuoden 2013 aineistoon.
Vastuhenkilö	Vesa Keskinen
Aikataulu	2017

Hanke 73. Helsinkiläisten musiikkimaku

Kuvaus	Tutkimuksessa kartoitetaan helsinkiläisten musiikkimakua kaupunginmuseon näyttelyssä ”Musiikkia! Kaupungin soivat muistot” kerätyn aineiston perusteella. Tietoa kävijöiden musiikkimausta kerättiin erillisellä laitteella, jossa on voinut ”peukuttaa” tyyliltään erilaisia musiikkeja. Musiikkimakutestin ensimmäisen vaiheen tulokset on esitelty Kvartti-lehdessä vuonna 2015 (From Bach to Beyoncé – examining musical preferences in Helsinki). Näyttely jatkuu vuoden 2016 loppuun. Aiheesta tehdään vuoden 2017 alussa tutkimusraportti näyttelyn päätyttyä. Silloin saadaan tietää muun muassa miten vastaajien asuinpaikka Suomessa, ulkomailla ja Helsingin sisällä mahdollisesti näkyi musiikkimaussa. Samalla selviää myös se, miten vastaajat jakautuivat korkeakulttuurisen, perinteisen, rockhenkisen tai modernin populaarimusiikin kuuntelijoihin.
Vastuhenkilö	Vesa Keskinen
Aikataulu	2017

Hanke 74. Arts & Culture in Helsinki

Kuvaus	Julkaisua Arts & Culture in Helsinki on tehty vuodesta 1995 noin viiden vuoden välein. Julkaisun kieli on ollut hiukan vaihdellen suomi, ruotsi ja englanti tai kaikki nämä kielet, viimeisin julkaisu vuonna 2014 tehtiin ainoastaan englanniksi. Julkaisun pääasiallisena sisältönä ovat olleet tilastot. Kahdessa viimeisessä julkaisussa täydennyksenä ovat olleet tiedot Helsingin gallerioista ja keväisen viikonlopun musiikkitapahtumista Helsingissä. Vuoden 2014 julkaisuun tehtiin myös kysely sähköpostilla, ns. lumipallomenetelmällä, kulttuuripalveluiden käytöstä, harrastamisesta (itse tekeminen) ja vastaajien mielipiteistä kulttuuripalveluiden tarjontaan.
Vastuhenkilö	Vesa Keskinen
Aikataulu	2018

DEMOKRATIA, OSALLISUUS JA HALLINTO

Hanke 75. Naisten ja miesten tasa-arvo	
Kuvaus	Julkaisuun kootaan vertailutietoja naisista ja miehistä lähinnä vuosikirjan taulukoihin perustuen, ja käyttäen myös jonkin verran muita saatavilla olevia vertailun kannalta oleellisia tietoja. Taulukoihin liittyy artikkeli ajankohtaisesta aihepiiristä. Julkaisu on tuotettu kolmena vuonna tasa-arvotoimikunnan tarpeisiin. Julkaisu ilmestyy verkkojulkaisuna.
Vastuuhenkilö	Sini Askelo
Aikataulu	2016

Hanke 76. Valtuuston itsearviointi	
Kuvaus	Valtuustotyön arviointi toteutetaan aiempien valtuustokausien arvioinnin tapaan Helsingin kaupunginvaltuutetuille suunnatun kyselytutkimuksen pohjalta valtuustokauden lopulla.
Vastuuhenkilö	Anna Idström
Aikataulu	2016

Hanke 77. Demokratian toteutumisen nykytilanne Helsingissä	
Kuvaus	Kuntalaisten osallistumiseen, vuorovaikutukseen, lähidemokratiaan ja asukasaktivismiin liittyvä kirjallisuuskatsaus, jonka tavoitteena on tarjota uusimpaan tutkimustietoon perustuva tietopohja toimivan järjestelmän edellytyksistä. Tiedot julkaistaan Kvartti-lehdessä suppeamman artikkelin muodossa sekä erillisenä julkaisuna syksyllä 2016.
Vastuuhenkilö	Anna Idström
Aikataulu	2016

Hanke 78. Vaalitilastot

Kuvaus	Vaaleihin osallistuminen kuvaa demokratian toteutumista. Alueittaisten tietojen analyysillä kuvataan Helsingin alueiden erilaistumista äänestysaktiivisuuden ja puolueiden kannatuksen suhteen. Kuntavaalien ja kansanedustajan vaalien äänestysalueittaisesta aineistosta on pitkään tuotettu tilastotiedot peruspiireittäin. Näitä tietoja on käytetty myös Helsingin tilastollisessa vuosikirjassa. Tilastotietojen analyysi Helsingin erityispiirteistä muuhun Suomeen verrattuna on joinakin vuosina esitetty erillisessä julkaisussa.
Vastuuhenkilö	Ari Jaakola
Aikataulu	kuntavaalit 2017, presidentinvaalit 2018

KOKOOMA- JA ERITYISJULKAISUT

Hanke 79. Helsingin tilastollinen vuosikirja	
Kuvaus	Helsingin tilastollinen vuosikirja on julkaistu kirjana vuodesta 1908 lähtien. Kirjaan kootaan keskeiset Helsinkiä kuvaavat tilastotiedot. Vuosikirjan tietojen kokoamisen periaatteena on tiedon jatkuvuus ja samalla ajankohtaisuus. Vuosikirja antaa perustiedot Helsingin alueesta, väestön olosuhteista, kaupungissa tapahtuvasta yritystoiminnasta ja kaupungin omasta toiminnasta verraten tietoja pääkaupunkiseudun, Helsingin seudun ja koko maan tilanteeseen. Vuosikirjaan sisältyy myös muiden pohjoismaiden suuria kaupunkeja sekä Baltian ja maiden pääkaupunkeja ja Pietaria koskeva tilasto-osio. Vuosikirja julkaistaan paitsi kirjana ja verkkojulkaisuna, myös avoimena tietona HRI-palvelussa. Vuosikirjan sisältöä on uudistettu useita kertoja, viimeksi vuonna 2009 ja periaatteena on ollut tehdä suurempi sisällöllinen uudistus kymmenen vuoden välein. Pienempiä uudistuksia tehdään vuosittain, lähinnä tiedon saatavuuden muuttuessa.
Vastuuhenkilö	Sini Askelo
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 80. Statistical Yearbook of Helsinki	
Kuvaus	Julkaisu sisältää valikoiman, noin 70 taulukkoa, edeltävän vuoden Helsingin tilastollisen vuosikirjan taulukoista kokonaan englanniksi käännettyinä. Julkaisu tuotetaan vuosittain ainoastaan verkkojulkaisuna.
Vastuuhenkilö	Aila Perttilä ja Sirkka Koski
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 81. Helsingin tila ja kehitys 2017

Kuvaus	Helsingin tila ja kehitys 2017 -julkaisu kokoaa yhteen keskeisiä tunnuslukuja ja muutoksia Helsingistä, pääkaupunkiseudusta ja Helsingin seudusta. Tämän kokonaisuuden tarkoitus on tarkastella vuonna 2013 alkaneen kaupunginvaltuustokauden aikana tapahtuneita kehityskulkuja, kun valtuustokausi on päättymässä.
Vastuhenkilö	Ari Jaakola ja Katja Vilkkama
Aikataulu	2016–2017

Hanke 82. Helsinki alueittain

Kuvaus	Helsinki alueittain -julkaisu on tiivis tietopaketti Helsingin asuin-alueista. Alueita ja niiden palveluja kuvataan keskeisimpien tilastotietojen ja karttojen avulla. Aluekuvauksia täydentää katsaus koko kaupungin viimeaikaiseen kehitykseen ja asemaan osana laajempaa Helsingin kaupunkiseutua. Julkaisu tuotetaan vuosittain verkkojulkaisuna ja joka toinen vuosi painettuna versiona.
Vastuhenkilö	Tea Tikkanen
Aikataulu	2016–2018, vuosittain

Hanke 83. Tilastotietoja Helsingistä – ”Taskutilasto”

Kuvaus	Tilastotietoja Helsingistä -tilasto antaa lyhyen kuvauksen Helsingistä tilastojen valossa. Julkaisu toimii kaupungin käyntikorttina kotimaisille ja ulkomaisille yhteistyökumppaneille. Julkaisu tuotetaan joka vuosi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, ja näiden lisäksi joka toinen vuosi myös ranskaksi, saksaksi ja venäjäksi. Joinakin vuosina julkaisu on tuotettu myös kiinaksi ja japaniksi. Taskutilasto julkaistaan paitsi paperijulkaisuna myös verkossa, kaupungin erikielisillä sivustoilla.
Vastuhenkilö	Sini Askelo
Aikataulu	2016–2018, vuosittain